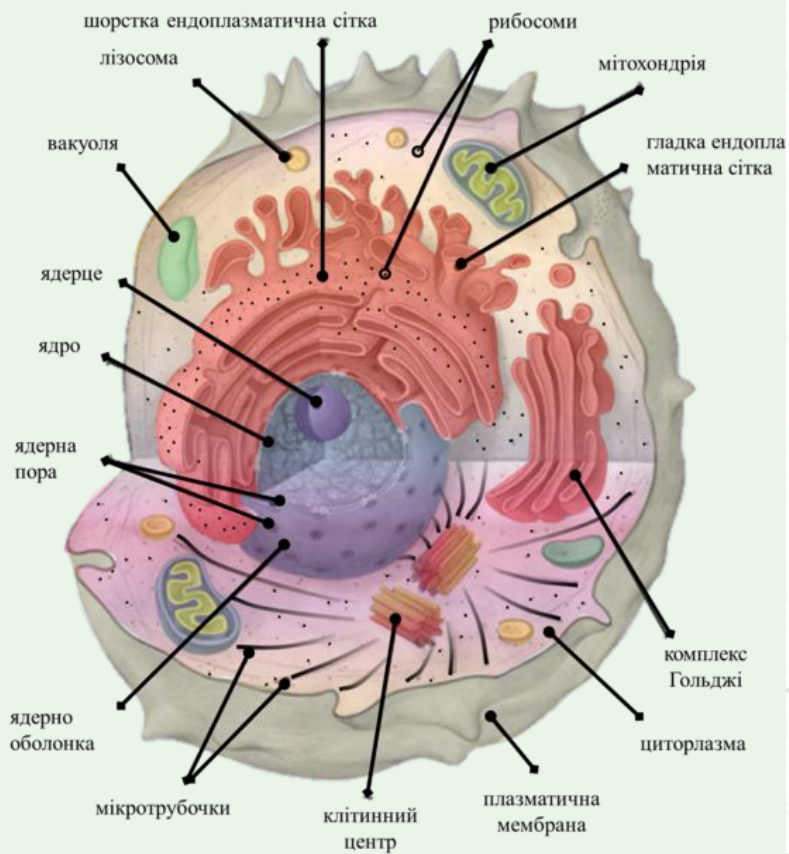

Відмінні риси будови рослинної і тваринної клітин

Клітина тварин

Клітина рослин

Ми вже знаємо!

Рослинна клітина	Спільні ознаки	Тваринна клітина
<ul style="list-style-type: none"> • Целюозна клітинна оболонка • Пластиди (хлоропласти) • Вакуолі з клітинним соком	<ul style="list-style-type: none"> • <i>клітинна мембрана,</i> • <i>ядро,</i> • <i>рибосоми,</i> • <i>мітохондрії.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Лізосоми</u>

Спільними для рослинної та тваринної клітини органели та структури є ті , що:

- Керують роботою клітини та зберігають спадкову інформацію(ядро та ДНК);
- У процесі дихання добувають клітині енергію(мітохондрії);
- Забезпечують синтез білків(рибосоми);
- Контролюють поглинання та виділення клітиною речовин а також відмежовують цитоплазму від зовнішнього середовища (клітинна мембрана)

Головні відмінності у будові рослинної і тваринної клітини

- **Клітинна оболонка** – це структура, яка додає рослинній клітині міцності та пружності. Каркас клітинної оболонки утворений складною органічною речовиною – *целюлозою*.
- **Вакуоля** – заповнена клітинним соком. Як наслідок клітина набуває пружності.
- **Хлоропласти** - одні з найбільших органел рослинної клітини.

Клітинна оболонка

Клітини рослин над клітинною мембраною мають ще й клітинну оболонку, що складається з молекул целюлози. Вона щільна і пружна, підтримує сталу форму рослинної клітини. **Клітини тварин не мають клітинної оболонки**

Клітинна оболонка

Хлоропласти

Рослини самі утворюють органічні речовини з неорганічних в процесі фотосинтезу. Тваринні клітини поглинають вже готові органічні речовини.

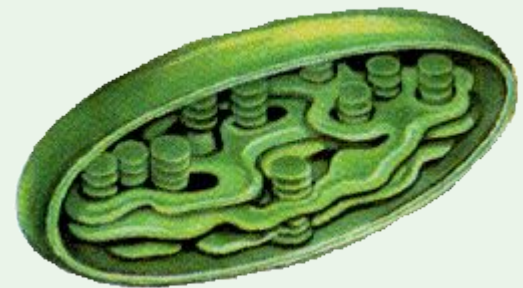
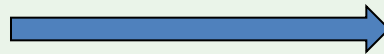

Мал. 14. Процес фотосинтезу

Хлоропласти — органели рослинних клітин, у яких відбуваються процеси фотосинтезу. При фотосинтезі за допомогою світла з вуглекислого газу і води утворюються прості органічні речовини. Як правило, це глюкоза.

Клітина рослин

Хлоропласти

Глюкоза, яка утворилася під час фотосинтезу, може бути використана для:

- ✓ утворення складних вуглеводів (наприклад, запасної речовини за назвою *крохмаль*);
- ✓ перетворення на інші прості органічні речовини, з яких згодом утворюються білки, жири, ДНК тощо;
- ✓ виробництва вкрай потрібної клітині енергії.

Саме завдяки кисню, що утворився у процесі фотосинтезу, наша планета має кисневу атмосферу

Вакуоля

Вакуолі рослинних клітин заповнені клітинним соком з розчиненими неорганічними та органічними речовинами. У клітинах тварин немає вакуоль з клітинним соком

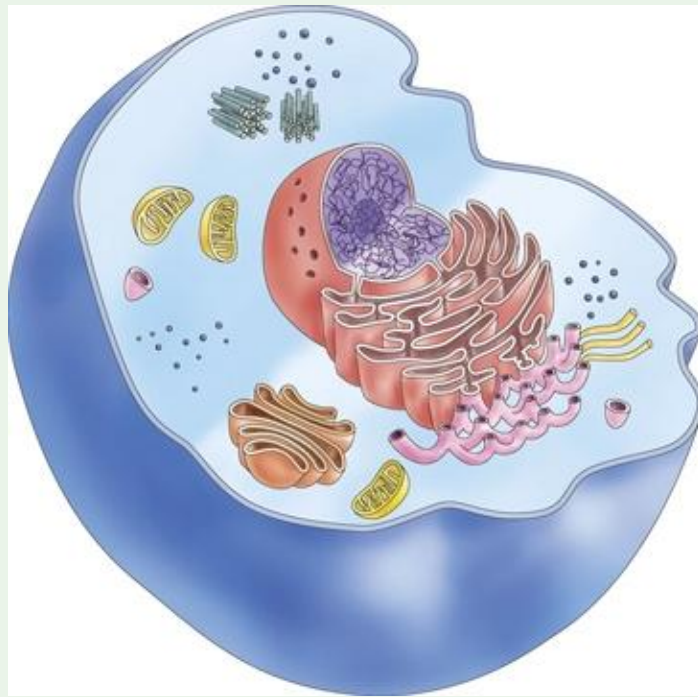

Клітина рослин

Вакуоля

**Головні відмінності у будові
рослинної і тваринної клітини
визначає спосіб живлення.**

Клітина тварин

- **Тварини** не здатні утворювати прості органічні речовини з неорганічних. Тваринні клітини поглинають вже готові органічні речовини.
- Складні органічні сполуки спочатку розкладаються на прості.
- Цей процес називається **внутрішньоклітинним травленням**.
- **Лізосоми** – це органели, в яких у тваринній клітині відбувається внутрішньоклітинне травлення. В лізосомах складні органічні сполуки розкладаються на прості. Вони також розчиняють ті органели клітини, які вийшли з ладу.

Домашнє завдання

1. Вивчити пар. 9
2. Пройти тест на «Всеосвіті»
3. Подумай і дай відповідь

Натуральні соки вичавлюють із садовини і городини. Де саме у рослинній клітині міститься сік? Чому соки не отримують із тваринної сировини (наприклад, із м'яса)?